

Izaja vsak dan razen nedelj in praznikov.
Issued daily except Sundays and holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravljalni prostori: 2637 A. Lawrence av.
Office of publication: 2637 So. Lawrence av.
Telephone: Lawrence 4645.

LETO—YEAR XIII. Cena lista je \$4.00. Entered as second-class matter January 22, 1915, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879. Chicago, Ill., petek, 20. februarja (Feb. 20) 1920. Subscription \$4.00 Yearly. STEV.—NUMBER 43.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 3, 1917, as filed at the Post Office at Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General. Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

STAVBINSKI DELAVCI V MEZDNEM GIBANJU.

ZARTEVAJO \$1.25 MEZDE NA URO.

Zagovorniki podjetnikov so proti povisjanju mezde.

Chicago, Ill. — Stavbinski delavci so v mezdnem gibanju. Plovnim odboriki tri in tridesetih stavbinskih organizacij so obravnavali tjo, na kateri so razpravljali o mezdni vprašanju. Slislije so glasovi, da bodo stavbinski delavci zahtevali, da se povisa meza od ure za rokodelce na \$1.25, obenem se pa zahteva primerno povisjanje tudi za stavbinske tezahe.

Stavbinski delavci so prejeli najnizje povisjanje mezde, odkar je izbruhnila vojna. Pred vojno so prejimali na uro od sedemdeset do pet in osmdeset centov, kajti meza ni bila za vse enaka. Lani, ko je izbruhnila stavka tesarjev, so tesarji in nekateri drugi rokodelci priborili povisjanje mezde od ure na en dolar. Iz tega sledi, da se je stavbinskim delavcem v najboljšem slucaju povisala meza komaj za pet in dvajset odstotkov, zivljenske potrebine so se pa podrazile za sto in tudi vec odstotkov.

Ko so lani zastavkali tesarski delavci, so podjetniki ugovarjali povisjanju mezde, ceprav so racunili na stavbinska dela prave vojne cene, da se naj spomladi povisa meza delavcem vseh stavbinskih strok enako, tako da ne bo razlike v mezi raznih stavbinskih rokodelcev. Nekateri stavbinske stroke so se dale omaniti na svojo skodo od sladkih podjetniških besed in so iskale, da pride spomlad in da takrat predloze svoje zahteve. Spomlad se bliza in stavbinski delavci so prišli po svojih zastopnikih, razpravljati o svojih zahtevah. Komaj so prišli v javnost glasovi, da stavbinski delavci pripravljajo svoje zahteve, da jih predloze stavbinskim podjetnikom, takoj je zasumelo v podjetniškem gozdu, da so zahteve preirane. Oglasili so se razni preroki v interesu stavbinskega podjetnistva na skodo delavcev, da obdelajo javno muenje proti stavbinskim delavcem.

Stavbinski delavci v Chicagu so izobno organizirani. Med njimi ni neorganiziranih delavcev. Ogromna vecina teh delavcev se zaveda, kolike vrednosti je zanje delavska strokovna organizacija in da se imajo za vse pridobitve zahvaliti se svoji organizaciji, ki je trn v peti stavbinskim podjetnikom. Podjetniki so lani ob casu tesarske stavke občutili moč strokovne organizacije stavbinskih delavcev, ko so jo sknalsi razbiti v nepostavni bojkotom, kajti bojkotirali so celo take delavce, ki niso bili v nobeni zvezi s tesarskimi delavci. Kljub temu bojkotu so podlegli podjetniki.

Stavbinska sezona v Chicagu je zelo ugodna za stavbinske delavce, kar dokazujejo razprave na letnem zborovanju "Društva stavbinskih podjetnikov". Buchholz, tajnik društva, je rekel, da bo najmanj skoci pet let za šest milijard dolarjev stavbinskega dela v Združenih državah, da se nadomesti, kar je bilo izgubljenega v vojnem casu.

Če pride do stavke stavbinskih delavcev v Chicagu, naznanjajo zori omenjene besede, da stavbinskim delavcem ne bo treba čepeti doma, ampak pojdejo lahko za delom v druga mesta, medtem ko bodo morali podjetniki, ki so omejeni le na dela v Chicagu, lepo praznovati.

Kako se razvije mezdno gibanje stavbinskih delavcev v Chicagu do stavke ali mirne izravnavne, je pa po dosedanjih dogodkih nemogoče soditi, ampak teže je čakati, da se dogodki še bolj razvijajo, da bo mogoče povedati nekaj pozitivnega.

WILSON JE POSLAL VOJAKE V SIBIRIJO KLJUB PROTESTU BLISSA.

Washington, 19. febr. — General March, šef generalnega štaba, je večraj izjavil pred zborničnim odsekom, da je Wilson poslal vojaške čete v Sibirijo, dasiravno mu je svetoval general Tasker H. Bliss, član mirovne komisije in zavzaniškega vojnege sveta, da naj nikar ne stori tega.

SODNIK JE VSTAVIL PRODAJO PARNIKOV.

V PLOVBENEM ODBORU NI EDINSTVA.

Stevens pravi, da so ladje vredne najmanj \$75,000,000.

Washington, 19. febr. — Vrhovni sodnik Bailey v Distriktu of Columbia je izdal začasno vstavitveno naredbo, ki prepoveduje vladnemu plovnemu odboru prodati bivše nemške parnike.

Washington, D. C. — John Barton Payne, predsednik plovnega odbora, je izpovedal pred senatnim trgovskim odsekom, da bi bilo treba potrositi najmanj pet in sedemdeset milijonov dolarjev za popravila zaplenjenih ladij, da so v dobrem stanju. Predložil je resolucijo, ki daje plovnemu odboru pravice, da postavi ladje na trg. Od štirih članov plovnega odbora podpirajo trije resolucijo. Izjavil je nadalje, da so bile vse ponudbe, ki so bile stavljene na zadnji dražbi, odklonjene. Ladje so zdaj opremljene kot armadni transporti.

Podpredsednik plovnega odbora, mr. Stevens, je rekel, naj se ladje ne prodajo ob tem casu, ker ni bila njih prava vrednost še nikdar doznana. Po njegovi sodbi so ladje vredne najmanj pet in sedemdeset milijonov dolarjev.

Mr. Payne je zopet rekel, da je prihranek v tem, ako se ladje prodajo, da ne bo treba za njih izvršiti popravil. Izpovedal je, da je plovnih odbor že prodal 188 drugih ladij, za katere je prejel \$93,545,947.

TRJE DRŽAVNI PRAVNIKI OBOŽENI.

Albany, N. Y. — Raymond F. Almira, predsednik izredne okrajne veleporote, je poslal governerju Smithu obtožnico, ki obtožuje tri pomožne državne pravdnike zlorabe uradniške moči. Obtožnica očita prvemu zločinsko zaroto, s katero je hotel povzročiti obsodbo Gaston Meansa radi umora. Drugi je obtožen, da je zanemarjal svoje dolžnosti in da ni nastopal proti igralnicam za denar in hišam sramote. Tretji je obtožen le zanemarjenja dolžnosti. Takoj po sprejetju obtožnice je governer izjavil, da odstedi državnega prokuratorja, da preišče obtožbo zanemarjenja dolžnosti. Tako po sprejetju obtožnice je governer izjavil, da odstedi državnega prokuratorja, da preišče obtožbo.

DRUŽINSKA TRAGEDIJA POSLEDICA INFLUENCE.

Passaic, N. J. — John Fromberger je petnajst minut po smrti njegove žene, ki je umrla na influenco, ustrelil sebe in otroka. Uro pred njeno smrtjo je sedel pri njeni postelji, v naročju je pa imel otroka. Ko je umrla, je šel iz sobe, rekoč, da odpravi dete k svoji sobi, rekoč, da kasneje sta počitka. Nekaj minut kasneje sta počitka strla in ko je tašča prišla v sobo, je našla njega mrtvega, otroka pa umirajočega.

ZELEZNIŠKA PREDLOGA VRNJENA KONGRESU.

RAZPRAVA V ZBORNICI BO V SOBOTO, V SENATU PA V TOREK.

Delavstvo je v opoziciji proti predlogi.

Washington, D. C. — Konferenčno poročilo o železniški predlogi, ki vrača železnice privatnim lastnikom, je bilo poslano kongresu.

Odborniki Ameriške delavske federacije in železniških bratovščin in organizacij so se takoj sešli na konferenci, ko so prejeli konferenčno poročilo. Strokovno organizirano delavstvo, železnike bratovščine in napredne farmarske organizacije so v opoziciji na pram Cummins-Eschovi železniški predlogi. Te organizacije zahtevajo, da se podaljša rok za vladno kontrolo nad ameriškim železnicami, ki naj se končno nacionalizirajo po znamem Plumhovem načrtu. Poleg tega splošnega ugovora imajo te organizacije še druge specialne ugovore, ki se nanašajo na določbe v predlogi.

Naobratno so pa zastopniki železniških privatnih interesov zadovoljni z določbami v predlogi. Iz tega sledi, da se v kongresni zbornici razvije močna opozicija proti železniški predlogi, kajti v letu volitev smo in če bo opozicija vodjena spretno, je upanje, da predloga propade.

Iz opozicijskih krogov prihaja glas, da bodo opozicionalci zahtevali, da se glasovanje vrši po imenih, ker upajo, da bo marsikateri kongresnik omahnil, ki bi glasoval za predloga, ko bo postavljen pred fakt, da bo ameriško ljudstvo izvedelo, kako je glasoval o tej važni predlogi. Nekateri kongresniki pa pravijo, da bo predloga vseeno sprejeta, le debata bodo vroče, ker ljudstvo rade pozabi, kako so glasovali njegovi izvoljeni poslanci.

Položaj je tak, da brez opozicije ne bo sprejeta železniška predloga, ki pride pred zbornico že v soboto, pred senat pa v torek.

Velebižniško časopisje zagovarja predloga, toda njegova obramba sloni na frazah kot na pr.: Predloga določa stopnjevalno vozniško lestvico. Predloga bo odpravila med železniškimi družbami voznikiške boje. Predloga določa, da bo o delavskih sporih odločal tribunal, obstoječ iz treh zastopnikov železniških interesov, treh zastopnikov Bolavstva in treh zastopnikov javnosti. Nikakor pa to časopisje ne omenja slabe strani za ameriško ljudstvo, da tako uglađi pot za sprejem pogodbe.

MEZEL CUREK VODE ZA PROHIBICIONISKE FANATIKE.

Washington, D. C. — Neki višji vladni uradnik je izjavil, da je vsakdo izbral slab čas, ki se misli igrati s trgovino, ki jo ima Amerika z inozemstvom, ko so ga vprašali, kako sodi o najnovejši prohibicijonisti propagandi, da naj se prepovejo pristani vsem tujezemskim ladjam, na katerih so vkreane opojne pijače.

KAKO VELIKI NAJ BODO DNEVNIKI?

Washington, D. C. — Na vprašanje odgovarja predloga kongresnika Fullera iz Illinoisa, ki določa, da naj imajo dnevniki po šestnajst strani, nedeljske izdaje pa po osam in štirideset strani. Magazin naj bodo omejeni na sto strani. Predloga določa, da se vsem listom, ki se ne ravnaajo po teh določbah, odvzame privilegij drugega poštnege razreda.

VERME.

Chicago in okolica: V soboto jasno in gorkeje. Vzhodni in južnovzhodni vetrovi. Stanje temperature v zadnjih 24 urah: Najvišja 20, najnižja 15. Solneni izhod ob 6:40, zahod ob 5:29.

LLOYD GEORGE JE POSTAL NERVOZEN VSLED WILSONOVE INTERVENCIJE.

London, 19. febr. — Lloyd George je vsled zahtuje Wilsonove tuje postal tako nervozen, da je večraj pri razpravi o tarskem vprašanju na seji vrhovnega sveta zavrgel več predlogov s kratko opombo: "Kaj pomaga, če sprejemamo, ko se pa Wilson ne bo strinjal s tem!"

ZELEZNICARJI V ENI SAMI VELIKI UNIJI.

Vse železničarske organizacije so se združile za splošno stavko.

BOJ SE PRIOHNE OJM DA VLA DA ŽELEZNICOM IZ ROK.

Washington, D. C. — Organizacije železniških delavcev v Ameriški delavski federaciji in štiri velike neodvisne bratovščine so sklenile pogodbo za skupno akcijo v slučaju stavke. Pogodba se glasi, da stavke v posameznih unijah ne sme biti, pač pa nastopijo vse unije skupno; v pogodbi je določeno zapisano, da vse unije delujejo skupno in izvajajo ofenzivni in defenzivni program.

KUPI DENARJA SO USTAVILI NAVAL NA BANKO.

Chicago, Ill. — Na linoalnovo dejavno banko vlagajo svoje prihranke večina zamoer. Nekdo je med njimi razširil vest, da se banka nahaja v finančnih zadregah. Vest je šla od ust do ust in kmalu so pričeli prihajati vlagatelji, ki so pričeli zahtevati svoje vloge nazaj. Mnogiča je naraščala in banka je morala se poslužiti svoje rezerve, da je lahko izplačala prestrašene vlagatelje, katere je neresnična vest popolnoma zmešala. V banki so našli kar kupe bankovcev na mizo, katere so stražili policaji, da so hitreje izplačevali vlagatele. Ko so ljudje videli te kupe bankovcev, se je pričelo daniti v njih glavah, da jih je neki porednež prav grdo nafsarbal. Panika med njimi je izginila in pričeli so zapuščati banko, ne da bi zahtevali izplačilo svojih vlog.

EKSPLOZIJA GUMIJASTEGA OBOČJA JE UBILA DEČKA.

Louisville, Ky. — 6-letni James Woten je videl, da iz rezervnega avtomobilskega obroča, ki je imel razpoko, gleda naplivena gumijasta reč. Šel je k obroču, da prigrizne z zobmi notranji gumijasti obroč, kajti siromak je mislil, da stem podraži lastnika avtomobila. Pregrizel je notranji obroč, ki je gledal, kot naplivena banka iz razpoke v zunanem obroču. V tem trenutku je pa nastala tudi eksplozija, stisnjeni zrak je udaril v njegova pluća in jih raztrgal. Deček je obležal na mestu mrtve.

POISKUŠEN SAMOMOR.

Indianapolis, Ind. — 35-letna Flossie Olson je skočila popoldne ob eni z mosta v reko vpiča večje gruč ljudi z namenom, da se utopi. Namen bi ji seveda posrečil, da ni tam stal policaj O'Connor, ki je takoj skočil za njo in jo potegnul iz reke. Na policiji je izpovedala, da je udana markotnim strupom in da je živni njen sistem zrnuen.

GROCIERISTI OBOJENI NA DENARNO GLOBO.

Chicago, Ill. — Sodnik Harry C. Moran je obsodil štiri in trideset grocieristov na denarno globo po pet dolarjev, ker so prodajali kokoska jajca za sveža, ki so ležala že dalj časa v hladnih shrambah.

JADRANSKO MORJE BO MORDA NEVTRALIZIRANO.

Zavezniki so baje odgovorili Wilsonu, da je rešitev jadranskega vprašanja zelo težavna vsled tekmujočih interesov. Stara pogajanja se odpro znova.

Washington, 19. febr. — V Beli hiši je bilo naznanjeno, da predsednik še danes odpošlje svoj odgovor na noto zaveznikov, ki so odgovorili na Wilsonovo prvo noto. Obenem bo Wilson izrazil željo, da se objavi vsa tozadevna korespondenca med njim in zavezniki, da ne bo potem več nepačnega citiranja po časopisih.

Zavezniki so baje izjavili v svojem odgovoru, da so pripravljani vrniti se nazaj na stara pogajanja o jadranskem vprašanju in vzeti v pretes Wilsonovo mejno črto.

Pariz, 19. fer. — Pariški listi pišejo o možnosti sporazuma med zavezniki in Ameriko na podlagi nevtraliziranja Jadranskega morja. Ako se Jadran nevtralizira, tedaj je londanski pakt nepotreben, kajti strategične garancije za Italijo odpadejo, trdnjav ne bo treba graditi in navsezadnje bi bili s tem zadovoljni Italijani in Jugoslovani.

Washington, 19. febr. — Predsednik Wilson študira odgovor zaveznikov na njegovo noto. Sklepe ne bo objavljal, razen če dovolj predsednik; vendar se pu smatra, da ne bo objavljena njegova nota ne odgovor toliko časa, dokler ne bo kakšnega sporazuma med entente in Ameriko glede na jadransko vprašanje.

V uradnih krogih se govori, da so zavezniki odgovorili utljučno in najbrž so pristali, da ne bodo reševali jadranskega spora brez Wilsona.

Pariz, 19. febr. — Politični kritik Pertinax, ki je navadno dobro informiran, piše v listu "Echo de Paris," da je odgovor zaveznikov na Wilsonovo spomenico zelo obširen in vsebuje dolge argumente, s katerimi hoče entente prepričati Wilsona o njegovih napakah, ki jih je naredil v primerjanju decembarskega načrta za rešitev jadranskega problema s jauuarskim ultimatomom Jugoslaviji. Dalje pravi Anglija in Francija, da bi radi izvedli decembarski načrt, toda nemogoče juna je izravnavati razlike med tekmujočimi interesi. All ima predsednik Wilson kaj boljšega predložiti?

To je jedro odgovora zaveznikov, ki ga je prejel ameriški poslanik Davis v Londonu v torek zvečer.

Pariz, 19. febr. — Vsebinska postskripta (opombe), ki je bil dodan Wilsonovi spomenici, so po objavi v pariških listih glasi:

"Predsednik resno računa s odstopom Amerike iz vsajljake mirovne pogodbe in iz pogodbe med Združenimi državami in Francijo."

Dalje poročajo, da je bil Lansing podpisano na spomenici, do čim je bil postskript brez podpisa.

London, 19. febr. — Northcliffe "Times" je objavil senzačno vest, da je lord Grey, začasni poslanik v Ameriki, opozoril angleškega finančnega ministra Chamberlaina pri privatnem obedu, da naj bodo zavezniki zelo previdni, kako odgovore Wilsonu na njegovo noto. Grey je namignil, da je treba vpoštevati finančne odnose z Ameriko. To je povzročilo, da so zavezniki zavrgli originalni odgovor, ki je bil baje zelo oster, in ga nadomestili z drugim, bolj utjudnim.

OBSEDNO STANJE V SAARSKI DOLINI VSLED INDEDOV.

London, 19. febr. — Iz Amsterdamu javljajo, da so se pojavili nemiri in izgreli med nemškimi premozarji v Saarski kotlini. Francoske vojaške oblasti so takoj uvedle obsedno stanje.

NEMCIJA SE POGAJA ZA MIR Z RUSIJO.

Američani in Japonci v boju tu v Vladivostoku.

PREKLIKO KOLČAKOVJE DEKRETOV.

Berlin, 19. febr. — Nemška vlada je sklenila, da takoj odpre pogajanja za mir s sovjetsko Rusijo. Sklep je bil storjen završitvna, ker se Anglija — kakor poročajo — že dalj časa pogaja s Rusijo po svojem zastopniku O'Gradyju v Kopenhagnu in Nemčija se boji, da bodo Angliji prvi prišli s "mirovno produrancijo" v Rusijo ter si osvojili vse trgovske prednosti. Iz nekih drugih virov poročajo, da je Anglija obvestila Nemčijo, da se pogaja s Rusijo.

Vladivostok, 15. febr. — Vse mesto je v rokah boljševikov. Revolucionarji so večraj razorili zadnjih 50 članikov, ki so še bili lojalni Kolčakovi "vseruski" vojadli, katere ni več. Vsi ostali vojaki so se pridružili revolucionarjem in večraj je bila velika prodava zmag. Okrog 3000 moč s topovi in strojnimi ter rdečimi zastavami je korakalo po glavnih ulicah in godbe so igralo revolucionarne himne.

Takašnje zavzete čete, ki obstoje še iz Japoncev, Američanov in pešice Čehoslovakov, so zavzele nevtralnno stališče. Medtem je pa prišlo do ostrega konflikta med Japonci in Američani zaradi dveh dogodkov.

Prvi je japonski poveljnik hotel prepričati revolucionarjem prihod v mesto. Sporčilo je vodstvu rebelov, da je zavezniški svet sklenil prejšnji večer, da Vladivostok ne sme biti okupiran. Ameriški poveljnik, general Graves, je pa informiral revolucionarje, da ni bilo nobenega sklepa.

Drugi je general Graves protestiral pri medzaveznikem železniškemu odboru, da Japonci zadržujejo vlak iz Nikolaja, to je na železnici, ki je pod kontrolo Američanov. Japonci so zopet pogoreli in valed tega ne morejo videti Američanov.

General Rozanov, bivši poveljnik Kolčakovih čet v Vladivostoku, je z mnogimi častniki pobegnil k Japoncem, ki so mu dali varstvo v svojem glavnem stanu. Revolucionarji bodo zahtevali, da Japonci kroče Rozanova, ki se bo moral zagovarjati pred civilnim sodiščem zaradi svojih nebrojnih zločinov. Rozanov je med drugimi zločini dal postreliti 600 mož, ko je ponesrečila revolucija v Vladivostoku, katero je vodil škški general Gajda proti Kolčaku pred par meseci.

Vladivostok, 16. febr. — Kakor kažejo znamenja, se bodo Japonci usaknili iz Sibirije. General Kravčički, poveljnik revolucionarjev, je konferiral z Matsudajev, zastopnikom Japonca, in takoj po konferenci je prejel japonski general povelje, da ne sme več (Dalje na 2. strani.)

Inozemstvo. Veliko potnikov.

Patentna mehča mirovne pogoje Nemčiji.

London. — Lloyd George je obvestil nemškega zastopnika dr. Sethnerja v Londonu; da so zavrnili podaljšati obrok za znižanje nemške armade do 10. julija t. l. V tem času mora Nemčija znižati armado na 100.000 mož. Mirovna pogodba določa, da mora biti armada znižana v treh mesecih po stopu pogodbe v veljavo.

Napad na Karolyja v Pragi.

Praga, Čehoslovakija. — Mihael Karolyi, bivši ministrski predsednik na Ogrskem, je bil 19. t. m. napaden na ulici in grdo okušan. Napadalec, neznan Madžar, ki je bil takoj prijet, je izpovedal, da se je hotel maščevati nad Karolyijem, ker so boljševiski ubili njegovega sorodnika, a on da je kriv tega, ker je prepustil vladu Belu Kunu. Karolyi živi v Pragi, odkar je pustil vladu v Budapešti.

Kerenškij je stalno v Londonu.

London. — Vsa poročila, da je Aleksander Kerenškij, ministrski predsednik druge začasne ruske vlade po prvi revoluciji, na Dunaju, v Pragi in da je bil zadnje čase celo ujet v Kavkaziji, so neresnična. Kerenškij je ves čas v Angliji.

Francoski premogarski groze s stavko.

Pariz. — Unija francoskih premogarjev se pripravlja na štrajk iz protesta proti zbornici, ki je zavrgla zahtevo za starostno pokojnino.

Angleško delavstvo oponira homerulski postavi za Irsko.

London. — Parlamentarna deputacija Delavske stranke, ki je pod vodstvom Hendersona obiskala Irsko, da prouči ondojne razmere, je v sredo objavila svoje poročilo. Delavska stranka izjavlja, da je proti novi predlogi vlade za home rule z dvema parlamentoma na Irskem in ho pobijala ta predlog v nižji zbornici. Stranka ogorčeno obsoja početje angleške militaristične vlade na Irskem, a obenem se izreka proti programu sinfajnovcev za ločitev od Anglije. Stranka upa, da irsko ljudstvo najde srednjo pot za rešitev vprašanja.

Dublina, Irska. — Vojaška patrolja je 18. t. m. aretirala štiri republikane v Corku in jih vrnila v ječo.

V sredo zvečer so vojaške straže z nasajenimi bajoneti korakale po ulicah Dublina in ustavile pasante, jim preiskale žepne in zahtevale pojasnila, kaj da iščejo zunaj. Po novi vojaški odredbi ne sme nihče na ulico po deveti uri zvečer.

Turki izube vse evropsko ozemlje do Catalde?

Pariz. — Iz Londona javljajo, da zavezniki nameravajo vzeti Turčiji vse ozemlje v Evropi in puste ji le Carigrad in predmestje Catalde. Kaj se zgodi z od vzetim teritorijem, se ne ve. Znano pa je, da Bolgarska zahteva ozemlje do črte Enos-Medija, drugo pa Grška.

Klerikalno-hujskanje kmetov v Avstriji.

Dunaj. — Kmetje iz Stockerauja na spodnjem Avstrijskem so poslali vladi protest, ker se tam nahaja Bela Kun, bivši voditelj ogrske komunistične republike. Duhovni so nahujskali kmete, ki so pripravljene napasti in ubiti Kuna, ako mu vlada ne zajame varnosti ali ga odstrani.

Pasie pride zopet na krnilo v Belgradu?

London, 19. febr. — Iz Belgrada javljajo, da je Aleksander pobabil dr. Vesniča, srbskega poslanika v Parizu, da naj sestavi novo vlado. Splošno mnenje v Belgradu je, da bo nemogoče organizirati koalicijsko vlado in da konec konca prideta zopet na krnilo Pasie ali Protie.

Cena angleškega priznanja.

Pariz. — Anglija in Francija sta priznali mohamedansko republiko Azerbajdžan. Ta republika je v Kavkaziji okrog veliko oljnega središča v Bakuju in je tudi bogata na bombažu, saj in drugih poljedelskih pridelkih. Republika je priznana pod pogojem, da ohoroži 50.000 mož in zastavi boljševiskem pot do Bakuja.

Na tisoče rojakov se pripravljajo za odhod v stari kraj. Vsak dan se prijavijo novi in si zagotovo prostor. Stotine potnikov, ki so dosedaj potovali skozi moje tvrdo so zadovoljni z mojo postrežbo. Mnogi so to javno povedali. V vašo korist je torej, da se tudi vi poslužite domače tvrde, drugače vam utegne biti žal, kakor je bilo že mnogim drugim, da so šli potom raznih "čifutskih" tvrde, ki so jim dale občutiti, "po čem je judovski bisnes."

- New York-Havre, ali Cherbourg.
- 21. feb. parnik La Fayette,
 - 25. feb. parnik K. A. Victoria,
 - 28. feb. parnik La Savoie,
 - 6. mar. parnik La Touraine,
 - 6. mar. parnik Imperator,
 - 9. mar. parnik Royal George,
 - 16. mar. parnik Rochambeau,
 - 18. mar. parnik La France,
 - 27. mar. parnik La Savoie,
 - 27. mar. parnik Saxonie.

New York-Trst.

Začetkom marca parnik President Wilson, koncem marca parnik Argentina.

New York-Dobrovnik-Trst.

V nekaj tednih odpluje drugi parnik na Dobrovnik in Trst. Podrobnosti še niso naznanjene.

Ta vozni red je podvržen spremembam. Za cene in druga pojasnila pišite ali pa pridite na moj naslov.

Potni listi. Potnikom proskrbim potne liste in drugo, kar rabijo za potovanje.

Prenočišče. Snažno, udobno in varno prenočišče po primerni ceni dobite pri meni za časa bivanja v New Yorku.

Posiljanje denarja. Ako hočete izrabiti sedajne skrajno nizke cene in poslati kaj denarja v stari kraj, tedaj je najbolje, da ga pošljete po draftu ali nakaznici, ker je to najboljši način pri sedanjih razmerah. Jaz pošiljam denar na ta način že več mesecev.

200 kron za	\$ 2.35
500 kron za	5.50
1,000 kron za	10.75
5,000 kron za	53.000
25,000 kron za	265.00
50 lir za	\$ 3.90
100 lir za	7.50
500 lir za	36.00
1,000 lir za	72.00

Po nadaljna pojasnila pišite na LEO ZAKRAJSEK 70 — 9th Ave., New York, N. Y.

INFLUENCA.

S povrnitvijo epidemije "Flu" preti nevarnost. Varujte sebe in vašo družino s tem varujte vaše zdravje. Prva znamenja so vnetje oči, spušcanje iz nosa, bolečina v grlu, glavni in mišični, mraz, mrzlica in nenavadno utrujenost. Kot preprečilo in prvo zdravilo mi priporočamo sledeče: Grganje v grlu in ispiranje nosa s Severov Antiseptol, rabite en del tega in tri dele tople vode. Za hladno prehlada ali mrzlice, vzemite po eno Severovo tableto soper prehlad in hitro in ponovite na vsake tri ure dokler ne prične delati črva. Ako kašljate, poslušajte se Severovega balzama za pljuča. Pojdite v posteljo, izpijte kaj vročega in se dobro sposite. Bpditte dobro zaviti. Ako pa to ne pomaga v enem dnevu, tedaj pokličite zdravnika in poslušajte njegova navodila. Ta zdravila vam bodo veliko pomagala proti ti epidemiji, valod tega bi jih morali imeti vedno doma pri rokah. Prodaja se v vsah letarnah po sledecih cenah:

Severa's Antiseptol, 85 centov in 2 centa davka.
Severa's Cold and Grippe Tablets, 30 centov in 2c davka.
Severa's Balsam for Lungs, 25 in 50 centov in 1 in 2c davka.

Ako vam teh ni mogoče dobiti pri vašem lekarnarju, tedaj naročite direktno od nas.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

NOVA ZVEZA ZA IZPLAČEVANJA DENARJA

Naše denarne pošiljave razpošilja in izplačuje sedaj po celi Jugoslaviji "Kraljevi poštni čekovni urad" v Ljubljani; to je tak državni zavod, kakor je bila O. K. poštna hranilnica na Dunaju, katera je mnogo let pred svetovno vojno izplačevala naše denarne pošiljave širom avstro-ogrsko monarhije.

Jamčimo za vsako denarno pošiljavo, toda za kake mogoče zamude v izplačilu, ki bi se povzročile po drugih, brez naše krivde, pa ne moremo prevzeti nikake odgovornosti.

100 kron	\$1.30	500 kron	\$ 5.25
200 kron	\$2.30	1,000 kron	\$ 10.50
300 kron	\$3.40	5,000 kron	\$ 52.50
400 kron	\$4.50	10,000 kron	\$100.00

Označene cene so veljavne do dne, ko se nadomestijo z drugim! Denar nam poslati je najbolje po Domestic Postal Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER.

ZASTONJ! FONOGRAF VSAKEMU! ZASTONJ!

Če vam nam pošlje naročilo se to ure dobi nagrado za kupnjo fonografa, ki plača in 100 let POPOLNOMA ZASTONJ. Le redke kralje v življenju se vam nudi tako velika nagrada, torej ne zamudite jo. Pogostje krasno ure, ki so jo lahko nabavili od nas skoro zastonj. Je izredno izdelana, ter krasna. Ima kolegovje na 51 kavlcah. — Jamčimo pa 35 let. Zdrži vedno čas, in se upornik ali neupnik pri rokovalih ali konduktorjih, kurjarjih in strojnikih ni nikoli imeli vedno pravilen čas. Brez izjeme lahko druga ure si kupite vam do boljše ure, vseh pa ne. Navadna cena ti ure je \$18.95, sedaj, da zastonjno ljudstvo a to ure, jih bomo prodali za nižji ceni, ki tovarniški cenil za svote \$12.95. Kdor nam pošlje ta ure in naročilo se to ure lahko, dobil fonograf, 5 minut in 100 let POPOLNOMA ZASTONJ. Ni hi vpraskano denarja naprej, pač pa nam samo \$1.00 kod za jamstvo in ostalo bodejo po našem plačilu kadar se vam bude prišlo na dom, ure, fonograf, jih, pa dom. Ako hočete imeti ure, fonograf, ne v vašem domu, tedaj pošljite naročilo takoj, nagrada je 1909 let fonograf, se odlični ure, nagrada, torej, salona je vedno. Ne odlašajte, ker se lahko preprosto, pošljite vaše naročilo se danes na našo ura.

EUROPEAN WATCH CO.,
1065 Milwaukee Ave., Dept. 806, Chicago, Ill.

Slovenska Narodna Podporna Jednota.

Ustanovljena 9. aprila 1904. Inkorp. 17. junija 1907 v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2857-89 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.
GLAVNI ODBOR ZA DOBO 1919-1922.

Izvrševalni odbor.
UPRAVNI ODSEK.

Predsednik: Vincenzo Calabar, podpredsednik: Anton Hrust, Box 146, Cannonsburg, Pa. Izaslanici: John Math Turk, tajnik bolniškega oddelka Paul Berger, blaginjak Frank A. Trzciner, upravni tajnik Philip Godwin.

FOROTNI ODSEK.

Joh Ambrosi, predsednik, Box 281, Cannonsburg, Pa., John Underwood, 400 11th St., Springfield, Ill., Martin Zelenka, Box 278, Barberton, Ohio, Jos. Radich, Box 432, Hamilton, Pa., Frank Smarab, 2800 Prosser Ave., Cleveland, Ohio.

BOLNIŠKI ODSEK.

OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2857-89 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. VZHODNO OKROŽJE: Rudolf Pleterski, Box 436, Bridgeville, Pa., Anton Radich, Box 75, Wick Haven, Pa. ZAPADNO OKROŽJE: Anton Šuler, Box 104, Gross, Kans., in Jugoslovani, Leo Kuhar, Box 948, Gilbert, Minn., za severozapad.

Nadzorni odbor.

Matt Petrovič, predsednik, 1817 Waterloo Rd., Collingwood, Ohio, John Ambrosi, 414 Pierce St., Eveleth, Minn., Jos. Kaban, 1007 E. 74th St., Cleveland, Ohio.

Tiskovni odbor.

Vincenzo Calabar, Joh Ambrosi in Matt Petrovič.

Združitveni odbor.

PRESEDNIKI: Frank Aleš, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill., John Trifaj, Box 161, Lawrence, Pa., Josko Orem, 242 Englewood, Detroit, Mich., Jos. Štuk, 1181 E. 63. St., Cleveland, Ohio, Mary Lidenik, 1844 So. Racine Ave., Chicago, Ill. Vrhovni urednik: Dr. P. J. Kern, 6200 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETA": Joh Zavelutak.

POZOR! — Korrespondenca s gl. odborniki, ki deluje v glavnem uradu, se vrši takole: VSA PISMA, ki se nanašajo na posla gl. predsednika se naslovi: Predsedništvo S. N. P. J., 2857-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. VSE KADAVE BOLNIŠKE PODPORE se naslovi: Bolniška tajništvo S. N. P. J., 2857-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. DENARNE POŠILJAVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vseh se naslovi: Tajništvo S. N. P. J., 2857-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. VSE KADAVE V ZVEZI S BLAGAJNIŠKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blaginštvo S. N. P. J., 2857-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Vse prihodnje glavnice poselavne v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo M. Petroviču, predsedniku nadzornega odbora, figur naslov je spazaj. Vsi prijavi na gl. prvotni odsek se naj pošiljajo na naslov: Joh Ambrosi, Box 281, Cannonsburg, Pa. Vse prijave proti uredništvu glavnice se naj pošiljajo na naslov: Predsedništvo S. N. P. J., 2857-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Vsi zapisi in drugi spisi, namizilni, signali, naročila in spisi van, kar je v zvezi s glavnico jednote, naj se pošiljajo na naslov: "Prosveta", 2857-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

RESNICA

je, da mnogi na vedo, kje bi namogli biti najdeno, najhitreje in najjeftineje postreženi tako glavnice DENARNIH POŠILJATEV, kakor tudi FOTOVANJA v stare domovine. — In

RESNICA

je, da se vam to doseže pri vsotransko primani se pod državnim nadzorom se mahajajo kandel tvrde!

EMIL KISS,

koleno se und dvajset let pošilja našim ljudem denar v stare domovine in ima vedno najnižjo ceno.

Denarne cene se sedaj zelo nestalno, vlad česar mi letih ni mogoče ugotoviti. Priporočam pa bedito, da bodedo dobili se stej denar VEDNO najnižje vrednost.

POTNIKOM SE PRESKRBE VSA URADNA DOVOLJENJA ZA FOTOVANJE BREZPLAČNO!

VSAKO PO TEJ TVRDKI IZVRŠENO DELO JE POPOLNOMA GARANTIRANO!

Za vsa potrebna pojasnila obrnite se na:

EMIL KISS, BANKER,

133 Second Ave., cor. 8th St., New York, N. Y.

SPREJEMA HRANILNE VLOGE IN PLAČA 4% OBRESTI!

ČEMU ZADRŽAVATI

Sedaj je čas za pošiljanje denarja v stare domovine dokler je cena nizka. Ta ceno neče dolgo ostati tako nizka, v kratkem lahko poskoči navzgor. Mogoče je v par dneh bode višja, takrat bode vsi, ki niso poslušali našega nasveta obžalovali.

Pošiljajte denar na hranilno vlogo na hranilnico ali v hranilnico v vašem rodnem kraju. Mi vam preskrbimo vložno knjžico. Naša banka je državna banka, katera stoji pod kontrolo države New York. Vaš denar je jamčen, ne more se izgubiti na noben način. Pošljite denar čim prej. Centronam rasta. Kdor zgodaj vstaja, dobi lahko dve sreči.

Pošiljamo denar tudi brzojavno. Brzojavna pristojbina je \$2.50.

1000 kron za	\$ 10.50
10000 kron za	\$105.00

PRODAJAMO TUDI PAROBRODNE LISTKE

za vsa proga. Našim potnikom brezbrbimo potne listine in jih odredimo za domovino v roku treh dni. Pišite nam kedar pridete v New York, da vas bode naš človek počakal ne pustaji. Vam se ni treba za ničesar brigati. Preskrbimo vaše srodniške in domovine v Ameriko. Vsa pojasnila dajemo na željo, brezplačno.

NEMETH STATE BANK

10 E. 22nd Street, New York, N. Y.

Glavnica in preteklet je nad \$2,000,000.00.

Ako hočete napraviti denar???

Ali ne želite postaviti podlago za vaše bodočnost?

LORAIN, OHIO, je prostor kjer lahko napravite denar.

Lorain, Ohio, je tam kjer bi si mogli postaviti svoje podlago za vaše bodočnost.

KUPITE ZEMLJIŠČE V LORAIN, OHIO.

Lorain, Ohio, je hitro rastoče mesto in ima vse prilike za industrijo.

Lorain, Ohio, ima pet železnic katere so Pennsylvanija, Baltimore and Ohio, New York Central, The Lake Shore in The Wheeling and Lake Erie. Večje stevilo pouličnih kar zvezo s Clevelandom, Detroitom, Akron, Toledo, Sandusky, itd. itd.

Lorain, Ohio, ima ljudske šole, višje šole, cerkve, gledališča, premikajočih slik gledišča, in tu so cerkve raznih verskih sekt. Lorain ima Banke hranilnice in skoro nešteto število drugih institucij, ki so potrebne v velikem mestu. Imá tudi malo lukó ki je zvezana s Kanado in imá tudi direktno vodno zvezo z Atlantic Seaboardom.

Lorain, Ohio, že ima veliko število tovarn, kjer je uposljenih ogromno število delavcev. In ž veliko zemljišča se je kupilo za razne večje tovarne. The National Tube Company je od največji tovarn tega mesta. Ena je tudi American Ship Building Company in še druge velike tovarne.

The Overland Automobile Company ima svojo tovarno v posredni bližini mesta Lorain. The United States Steel Corporation se pripravlja na gradnjo za eno svojih pločevinastih izdelkov katera bo stala od 65,000,000.00 do 75,000,000.00 dolarjev.

Vi si morate kupiti eno zemljišče v Lorain, Ohio, kjer lahko vdihavate dober in svež zrak.

Ne pozabite, da je Lorain hitro rastoče mesto in vrednost zemljišč narašča. Mi vam z veseljem pošljemo našega zastopnika, kateri vam lahko vse raztolmači v vašo zadovoljstvo. Torej če se zanimate za to stvar nam hitro nanzanite. Izpolnite tu spodnji kupon in ga pošljite nam.

GRAND REALTY COMPANY,
310 Union Bank Building, Pittsburgh, Pa.

Ime

Naslov

